

UA-0091
Second Year B. A. (L.D.) Examination
February/March – 2012
Rural Development

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : S. Y. B. A. (L.D.)</p> <p>Name of the Subject : RURAL DEVELOPMENT</p> <p>Subject Code No. : 0 0 9 1 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. : □ □ □ □ □ □</p> <p style="text-align: center; border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px;">Student's Signature</p>
--	---

- (૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.
(૩) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(૪) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના અતિટૂંકમાં જવાબ લખો : ૧૪
- (૧) ગામડાંમાં કેવા પ્રકારના આર્થિક પરિવર્તનો આવ્યા છે ?
(૨) ગામડાંની સામાજિક રચનાના બે લક્ષણો જણાવો.
(૩) મહાત્મા ગાંધી રાષ્ટ્રીય ગ્રામ બાંહેધરી રોજગાર અધિનિયમના વિશિષ્ટ ઉદ્દેશો જણાવો.
(૪) તાલુકા વિકાસ અધિકારીના ચાર કાર્યો દર્શાવો.
(૫) સહકારી પ્રવૃત્તિના બે સિદ્ધાંતો દર્શાવો.
(૬) ગ્રામ્ય ગરીબીના બે કારણો દર્શાવો.
(૭) પંચાયતી રાજના ઉદ્દેશો જણાવો.

- ૨ ભારતનાં ગામડાંઓની સામાજિક-આર્થિક વિશેષતાઓ ચર્ચો. ૧૪

અથવા

- ૨ ગ્રામ સમુદાયમાં પરિવર્તન લાવનારા વિવિધ પરિબલોની ચર્ચા કરો. ૧૪

- ૩ મહાત્મા ગાંધી રાષ્ટ્રીય ગ્રામ રોજગાર બાંહેધરી અધિનિયમનો ગ્રામવિકાસમાં ફાળો ચર્ચો. ૧૪

અથવા

UA-0091]

1

[Contd.....

- ૩ ગ્રામવિકાસની વિભાવના સમજાવીને, ગ્રામવિકાસમાં સરકારી યોજનાઓનો ફાળો ચર્ચો. ૧૪
- ૪ નીચેના વિશે ટૂંકમાં જવાબ લખો : ૭+૭
 (અ) જળસ્ત્રાવ વિસ્તાર વિકાસ કાર્યક્રમ
 (બ) ગ્રામીણ મહિલાઓ અને વિકાસ કાર્યક્રમો.
- અથવા**
- ૪ (અ) સહકારી પ્રવૃત્તિઓનું મહત્ત્વ
 (બ) કુટુંબ નિયોજન
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૭+૭
 (અ) ગ્રામવિકાસમાં સ્વૈચ્છિક સંગઠનોની ભૂમિકા
 (બ) ગ્રામવિકાસમાં બેંકીંગ સંસ્થાઓની ભૂમિકા
 (ક) વસ્તી વિસ્ફોટ માટેનાં જવાબદાર સામાજિક કારણો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction No. 1 of page No. 1.
 (2) Question No.1 is **compulsory**.
 (3) Attempt all questions.
 (4) All questions carry **equal** marks.

- 1 Write very short answer to the following questions : 14
 (1) Which type of economic changes have occurred in Villages.
 (2) State the two characteristics of Social structure of Villages.
 (3) State the specific objectives of Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act.
 (4) State the four functions of T. D. O.
 (5) Mention the two principles of Co-operative activities.
 (6) State the two reasons of rural poverty.
 (7) State the objectives of Panchayatiraj.
- 2 Discuss the economic and social characteristics of Indian Villages. 14

OR

2 Discuss the various factors fostering change in rural Community. **14**

3 Discuss the contribution of Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act. in Rural development. **14**

OR

3 Explain the concept of rural development and discuss the contribution of Government programmes to rural development. **14**

4 Give short answer of the following : **7+7**
(a) Watershed area development programme
(b) Rural women and development programme.

OR

4 (a) Importance of Co-operative activities **7+7**
(b) Family planning.

5 Write short notes : (any two) **7+7**
(a) The role of N. G. O. in rural development
(b) The role of Banking institutes in rural development
(c) The responsible social reasons for population explosion.
